It-traduzzjoni ta' din il-paġna ġiet iġġenerata minn traduzzjoni awtomatika [Link]*.*
*It-traduzzjonijiet awtomatiċi jista' jkun fihom żbalji li potenzjalment inaqqsu ċ-ċarezza u l-preċiżjoni; l-Ombudsman ma jaċċetta l-ebda responsabbiltà għal kwalunkwe diskrepanza. Għall-aktar informazzjoni affidabbli u ċertezza legali, jekk jogħġbok irreferi għall-verżjoni tas-sors fuq Ingliż annessa hawn fuq. Għal aktar informazzjoni, jekk jogħġbok ikkonsulta l-*politika tagħna dwar il-lingwa u t-traduzzjoni [Link]*.*

Deċiżjoni fil-każ OI/8/2014/AN - Konformità mad-drittijiet fundamentali fl-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni tal-UE

Deċiżjoni
Każ OI/8/2014/AN - **Miftuħa fil-** 19/05/2014 - **Deċiżjoni fil-** 11/05/2015 - **Istituzzjoni konċernata** Il-Kummissjoni Ewropea (Ebda investigazzjoni ulterjuri ġustifikata) |

Din l-inkjesta fuq inizjattiva proprja tikkonċerna kif il-Kummissjoni Ewropea tiżgura li jkun hemm konformità mad-drittijiet fundamentali miġbura fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea meta tiġi implimentata l-politika ta' koeżjoni tal-UE mill-Istati Membri. Din tnediet hekk kif l-Unjoni bdiet perjodu ta' finanzjament ġdid ta' seba' snin, li jkopri l-2014-2020, taħt qafas legali ġdid.

Il-politika ta' koeżjoni tal-UE tfittex li jitnaqqsu d-disparitajiet bejn il-livelli ta' żvilupp tad-diversi reġjuni tal-UE. Meta titqies il-viżibbiltà tal-Unjoni fil-proġetti li huma ffinanzjati permezz tal-politika ta' koeżjoni - mit-titjib fis-servizzi ta' emerġenza fir-Rumanija sat-tneħħija tal-mini fil-Kroazja - l-Ombudsman temmen li l-Kummissjoni għandha tagħmel dak kollu fis-setgħa tagħha biex jiġi żgurat ir-rispett għad-drittijiet fundamentali bil-mod kif jintefqu l-flus. Il-fatt li l-Kummissjoni mhijiex responsabbli direttament mill-ġestjoni tal-fondi m'għandu qatt jintuża bħala raġuni li ma taġixxix jekk id-drittijiet fundamentali jinkisru, jew hemm ir-riskju li jinkisru.

L-inkjesta fuq inizjattiva proprja involviet lill-Kummissjoni, lill-ombudsmen nazzjonali u lir-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili. Abbażi tal-feedback tagħhom, l-Ombudsman ipproduċiet tmien linji gwida għal titjib bħala appoġġ lill-Kummissjoni hekk kif din tissorvelja lill-Istati Membri f'dan il-qasam.

l-isfond tal-inkjesta fuq inizjattiva proprja

1. Il-politika ta' koeżjoni tal-UE tfittex li tnaqqas id-differenzi bejn il-livelli ta' żvilupp tad-diversi reġjuni fl-UE [1] . Tingħata attenzjoni partikolari liż-żoni rurali, liż-żoni milquta minn tranżizzjoni industrijali u lir-reġjuni li jbatu minn żvantaġġi naturali jew demografiċi gravi u permanenti.

2. Il-politika ta' koeżjoni hija implimentata permezz tal-ġestjoni kondiviża tal-fondi, li jfisser li l-Kummissjoni Ewropea tiddependi fuq l-Istati Membri biex jimplimentaw il-programmi tal-UE. l-Istati Membri huma primarjament responsabbli, jaħtru l-awtoritajiet rilevanti, jagħżlu l-proġetti, jagħmlu pagamenti u jittrattaw l-ilmenti. Il-Kummissjoni għandha rwol superviżorju, billi tivverifika li s-sistemi ta' ġestjoni u kontroll tal-Istati Membri jiffunzjonaw b'mod effettiv u tapplika sanzjonijiet fejn meħtieġ.

3. F'Jannar 2014, daħal fis-seħħ pakkett leġiżlattiv ġdid biex ifassal il-politika ta' koeżjoni tal-UE għall-perjodu ta' finanzjament il-ġdid 2014–2020. Dan jinkludi: (I) Regolament ġenerali (ir-Regolament 1303/2013) [2] li jistabbilixxi regoli komuni għad-diversi "Fondi Soċjali u ta' Investiment Ewropej" ("Fondi SIE"); (II) tliet regolamenti speċifiċi għall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni; u (iii) żewġ regolamenti dwar l-għan tal-kooperazzjoni territorjali Ewropea u r-Raggruppament Ewropew ta' Kooperazzjoni Territorjali ("REKT"). Fost il-prinċipji li jiggwidaw il-politika ta' koeżjoni hemm il-konformità mal-liġijiet applikabbli tal-UE u dawk nazzjonali; il-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa; u n-nondiskriminazzjoni.

4. Madankollu, il-qafas leġiżlattiv il-ġdid ma jindirizzax b'mod viżibbli l-ħtieġa li d-drittijiet minquxa fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE (il-"Karta") jiġu rispettati meta tiġi implimentata l-politika ta' koeżjoni tal-UE; lanqas ma tipprevedi miżuri li għandhom jittieħdu f'każ ta' ksur ta' dawn id-drittijiet. Ilmenti tal-passat lill-Ombudsman urew skuntentizza sinifikanti taċ-ċittadini dwar kif il-politika ta' koeżjoni tal-UE ġiet implimentata fil-livell nazzjonali, inkluż dwar il-kwistjoni tar-rispett għad-drittijiet fundamentali. Iċ-ċittadini enfasizzaw, iż-żmien u għal darb'oħra, li l-Kummissjoni rrifjutat li tinvolvi ruħha minħabba li ma kinitx direttament responsabbli għall-ġestjoni tal-fondi [3] .

5. l-Ombudsman għalhekk fetaħ investigazzjoni fuq inizjattiva tiegħu stess bl-għan li jagħti kontribut kostruttiv, utli u oġġettiv għall-ħidma tal-Kummissjoni fil-bidu tal-perjodu l-ġdid ta' finanzjament. l-inkjesta tikkonċerna l-mezzi li l-Kummissjoni għandha għad-dispożizzjoni tagħha biex tiżgura li d-drittijiet fundamentali minquxa fil-Karta jiġu rrispettati meta l-Istati Membri jimplimentaw il-politika ta' koeżjoni.

l-inkjesta

6. l-Ombudsman nieda din l-investigazzjoni billi talab lill-Kummissjoni twieġeb għadd ta' mistoqsijiet [4] . Filwaqt li rrikonoxxiet l-għarfien espert tal-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali tal-UE ("FRA"), kif ukoll l-isforzi tagħha biex tippromwovi kultura tad-drittijiet tal-bniedem, l-Ombudsman stiednet lill-FRA biex tikkontribwixxi għall-inkjesta. Hija kkonsultat ukoll lill-kollegi tagħha fin-Netwerk Ewropew tal-Ombudsmen [5] .

7. Wara li rċieva l-kummenti tal-Kummissjoni [6] u r-rispons minn xi uffiċċji nazzjonali tal-ombudsmen [7] , l-Ombudsman nieda konsultazzjoni mmirata mal-istituzzjonijiet pubbliċi u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili attivi fil-qasam tad-drittijiet tal-bniedem u b'esperjenza tal-politika ta' koeżjoni [8] . Hija rċeviet u ppubblikat tweġibiet mill-Uffiċċju tal-Kummissarju Għoli tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem, Eurochild, il-Forum Ewropew dwar id-Diżabilità, il-Fondazzjoni Lumos, in-Netwerk Ewropew ta' Għajxien Indipendenti, l-Organizzazzjoni Ewropea tal-Grassroots Roma, iċ-Ċentru għall-Promozzjoni tad-Diżabilità Mentali, il-Fondazzjonijiet tas-Soċjetà Miftuħa, u l-Pjattaforma tal-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali għall-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (FRP) [9] .

8. Id-deċiżjoni tal-Ombudsman tqis dan il-materjal.

Feedback mill-Kummissjoni

9. Il-mistoqsijiet tal-Ombudsman lill-Kummissjoni ffukaw fuq kif tista' tara lilha li, min-naħa tagħha, l-Istati Membri jiżguraw li s-sħab tagħhom (l-awtoritajiet reġjonali u lokali u s-soċjetà ċivili) u l-benefiċjarji tal-programmi jaġixxu skont il-Karta u liema mekkaniżmi huma fis-seħħ biex jiżguraw li l-ilmenti jiġu ttrattati b'mod effettiv.

10. Fir-rigward tal-qafas biex jiġi żgurat ir-rispett għad-drittijiet fundamentali, il-Kummissjoni indikat li r-regolament ġenerali (ir-Regolament 1303/2013) isaħħaħ il-prinċipju tan-nondiskriminazzjoni billi jintroduċi dak li r-Regolament isejjaħ "kundizzjonalità ex ante" (minn hawn'il quddiem, "prekundizzjoni") li jeżistu arranġamenti biex jiġi żgurat li dak il-prinċipju jiġi rispettat [10] . l-Artikolu 4(2) tar-Regolament jirrikjedi wkoll li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jiżguraw li l-appoġġ mill-Fondi SIE jkun konsistenti ma' prinċipji bħall-ugwaljanza bejn is-sessi (l-Artikolu 7) u l-iżvilupp sostenibbli (l-Artikolu 8). B'mod aktar ġenerali, l-Artikolu 6 jirrikjedi li l-operazzjonijiet appoġġati mill-Fondi SIE jikkonformaw mal-liġi applikabbli tal-Unjoni u mal-liġi nazzjonali relatata mal-applikazzjoni tagħha.

11. Dwar il-kwistjoni tal-Karta, il-Kummissjoni ddikjarat li l-Karta hija vinkolanti fuq l-Istati Membri biss meta jimplimentaw il-liġi tal-UE. Konsegwentement, u skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, għandu jiġi eżaminat individwalment jekk, f'każ partikolari, miżura nazzjonali prattika hijiex intiża li timplimenta d-dritt tal-Unjoni jew le.

12. Bi tweġiba għall-mistoqsijiet tal-Ombudsman dwar il-Karta u l-Ftehimiet ta' Sħubija [11] , il-Kummissjoni qalet li l-Artikolu 15 tar-Regolament 1303/2013 jistabbilixxi l-lista ta' elementi li jeħtieġ li jiġu inklużi fil-Ftehimiet ta' Sħubija. Xi elementi jikkoinċidu ma' drittijiet u prinċipji minquxa fil-Karta u l-Kummissjoni tivverifika li dawk l-elementi ġew rispettati. Bl-istess mod, ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni [12] dwar il-kodiċi ta' kondotta Ewropew dwar is-sħubija fil-qafas tal-Fondi SIE jirreferi għal prinċipji li jikkoinċidu mad-drittijiet u l-prinċipji minquxa fil-Karta.

13. Bi tweġiba għall-mistoqsijiet tal-Ombudsman dwar il-Karta u l-Programmi Operattivi [13] , il-Kummissjoni rreferiet għall-Artikolu 96 tar-Regolament 1303/2013: peress li dak l-Artikolu ma

fihx rekwiżit speċifiku għall-awtoritajiet tal-Istati Membri biex jaġixxu b’konformità mal-Karta, il-Kummissjoni ma tistax tissuġġetta l-approvazzjoni tal-programmi operattivi għal tali kundizzjoni. Madankollu, dan ma jfissirx li l-Istati Membri mhumiex obbligati jivverifikaw li l-fondi jiġu żborżati b’mod li jikkonforma mal-Karta meta jimplimentaw il-liġi tal-UE, b’mod partikolari fir-rigward ta’ dan li ġej:

14. l-ewwel nett, ir-Regolament 1303/2013 jistabbilixxi għadd ta’ prekundizzjonijiet relatati man-nondiskriminazzjoni, il-ġeneru u d-diżabilità li jeħtieġ li jiġu rrispettati [14] . Kull programm irid jidentifika l-prekundizzjonijiet applikabbli u, fejn wieħed minnhom ma jkunx issodisfat, irid jiddeskrivi min hu responsabbli biex jiżgura li dan jiġi ssodisfat, kif u sa meta. In-nuqqas li jitlestew l-azzjonijiet biex jiġu ssodisfati l-prekundizzjonijiet applikabbli, sal-iskadenza rilevanti, jikkostitwixxi raġuni għas-sospensjoni tal-pagamenti interim mill-Kummissjoni.

15. It-tieni, matul it-tħejjija, it-tfassil u l-implimentazzjoni tal-programm operattiv, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-azzjonijiet speċifiċi biex jippromwovu opportunitajiet indaqs u jipprevjenu d-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, l-oriġini razzjali jew etnika, ir-reliġjon jew it-twemmin, id-diżabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali [15] .

16. It-tielet, l-awtoritajiet ta’ ġestjoni għandhom ifasslu u japplikaw proċeduri u kriterji tal-għażla nondiskriminatorji u trasparenti, filwaqt li jqisu l-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa u n-nondiskriminazzjoni [16] .

17. Fl-aħħar nett, in-nuqqas ta’ Stat Membru li jiżgura l-applikazzjoni xierqa tal-Karta fl-implimentazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jikkostitwixxi irregolarità jew saħansitra nuqqas serju fil-funzjonament effettiv tas-sistema ta’ ġestjoni u ta’ kontroll tal-programmi operattivi. Dan jista’ jwassal biex il-pagamenti jiġu sospiżi, ikkanċellati jew irkuprati.

18. Fir-rigward ta’ arranġamenti effettivi għat-trattament tal-ilmenti, il-Kummissjoni ddikjarat li dan huwa obbligu legali (l-Artikolu 74(3) tar-Regolament 1303/2013). Il-Kummissjoni se tivvaluta jekk humiex fis-seħħ arranġamenti effettivi meta tirrevedi l-funzjonament xieraq tas-sistema ta’ ġestjoni u kontroll fil-livell nazzjonali (l-Artikolu 75 tar-Regolament 1303/2013). Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista’ titlob lill-Istati Membri biex jinfurmawha bir-riżultati tal-eżami tagħhom biex tkun tista’ tivverifika kemm huma effettivi l-arranġamenti, pereżempju billi tivvaluta kampjuni aleatorji tar-riżultati u ż-żmien meħtieġ biex jiġu ffinalizzati t-tweġibiet lill-ilmentaturi. In-nuqqas li jiġu żgurati arranġamenti effettivi għall-eżami tal-ilmenti, inklużi dawk li jallegaw ksur tal-Karta, jikkostitwixxi nuqqas serju, li jagħti lill-Kummissjoni d-dritt li tinterrompi l-iskadenzi għall-pagamenti, li tissospendi l-pagamenti f’każ ta’ nuqqasijiet serji, jew saħansitra li tħassar jew tirkupra l-kontribuzzjoni tal-Unjoni għal programm.

19. Il-Kummissjoni qieset li d-dispożizzjonijiet fir-Regolament 1303/2013 dwar arranġamenti effettivi għat-trattament tal-ilmenti se jiżguraw li l-allegat ksur tad-drittijiet fundamentali jiġi eżaminat b’mod adegwat. Il-Kummissjoni qalet li se tfittex li xxerred prattiki tajbin f’dan il-qasam.

20. Fir-rigward tat-trattament tal-ilmenti mill-Kummissjoni, il-Kummissjoni qalet li l-għan tal-Artikolu 74(3) tar-Regolament 1303/2013 huwa li jiżgura li jkun hemm fis-seħħ sistemi

effettivi għat-trattament tal-ilmenti li jikkonċernaw il-Fondi SIE fl-Istati Membri sabiex l-ilmenti jkunu jistgħu jiġu ttrattati fil-livell nazzjonali. Madankollu, dan ma jipprekludix is-sottomissjoni ta' lmenti lill-Kummissjoni. Meta l-Kummissjoni tirċievi lment bħal dan, bħala regola ġenerali, hija titlob lill-Istat Membru biex jittrattah. Il-Kummissjoni se tittratta direttament biss dawk l-ilmenti li ma jistgħux jiġu trasferiti lill-Istati Membri skont l-Artikolu 74(3) tar-Regolament.

21. Fuq talba, l-Istati Membri se jkollhom jirrapportaw fi żmien skadenza stabbilita dwar is-segwitu tagħhom għal ilment imressaq mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni se tivvaluta jekk l-Istat Membru ttrattax l-ilment skont l-arranġamenti stabbiliti fil-livell nazzjonali jew reġjonali. Din is-sistema ta' trattament tal-ilmenti tapplika għat-tipi kollha ta' lmenti, kemm jekk jallegaw ksur tal-Karta meta jimplimentaw il-liġi tal-Unjoni kif ukoll kwalunkwe regola applikabbli oħra.

22. Fil-każ ta' nuqqas kontinwu minn Stat Membru li jittratta l-ilmenti b'mod effettiv, jew evidenza li s-sistema ma taħdimx kif suppost, il-kwistjoni għandha tiġi diskussa fil-laqgħa annwali ta' rieżami bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru. Barra minn hekk, jekk in-nuqqas ta' trattament effettiv tal-ilmenti jipprovdi evidenza li tissuġġerixxi nuqqas sinifikanti fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-Istat Membru, jew jekk l-investigazzjoni tal-Kummissjoni ta' lment tiżvela nuqqas li tiżgura r-rispett għal dispożizzjoni rilevanti tal-Karta, il-Kummissjoni tista' tinterrompi l-pagamenti interim u, fil-każ ta' nuqqasijiet serji, tissospendi, tħassar jew tirkupra l-pagamenti [17] .

23. Fl-aħħar nett, sabiex titqajjem kuxjenza fost l-Istati Membri dwar l-importanza tal-Karta fil-kuntest tal-iżborż tal-fondi SIE, il-Kummissjoni biħsiebha (i) tikteb formalment lill-Istati Membri biex tfakkarhom fl-obbligi tagħhom fir-rigward tar-rispett tal-Karta meta jimplimentaw il-liġi tal-UE; (II) jiġbdu l-attenzjoni tagħhom għall-possibbiltà li jużaw assistenza teknika mill-Fondi ESI biex jappoġġaw arranġamenti għat-trattament tal-ilmenti; (III) ixerred prattiki tajba fit-trattament effettiv tal-ilmenti; (IV) toħroġ dokument ta' gwida fir-rigward tar-rispett għall-Karta meta l-Istati Membri jimplimentaw il-liġi tal-UE fil-kuntest tal-iżborż tal-Fondi SIE; u (v) wara li tinħareġ din il-gwida, torganizza taħriġ fl-Istati Membri dwar il-Karta, l-applikabbiltà tagħha u r-rilevanza tagħha fil-kuntest tal-Fondi SIE.

Feedback mill-ombudsmen nazzjonali

24. Il-biċċa l-kbira tal-ombudsmen nazzjonali li wieġbu għat-talba tal-Ombudsman Ewropew għal informazzjoni dwar ilmenti ttrattati matul il-perjodu ta' programmazzjoni 2007–2013 spjegaw li l-biċċa l-kbira tal-problemi jseħħu fl-istadju tal-ħlas lill-benefiċjarji finali. Uffiċċju wieħed iddikjara, madankollu, li hemm problemi f'kull stadju tal-proċedura tal-infiq.

25. F'termini ta' ksur possibbli tad-drittijiet fundamentali, l-ombudsmen nazzjonali qalu li ttrattaw każijiet li jikkonċernaw il-prinċipju ta' trattament ugwali, id-dritt għas-sigurtà soċjali, l-assistenza soċjali u l-kura tas-saħħa, u d-dritt li jinstemgħu. Fir-rigward tad-dritt għal smigħ, l-ombudsman Portugiż spjega li pprova jqajjem kuxjenza fi ħdan l-amministrazzjoni nazzjonali dwar l-importanza li jinstemgħu l-benefiċjarji meta jinqala' tilwim dwar il-pagamenti. Madankollu, l-uffiċċju tal-ombudsman Portugiż huwa fil-biċċa l-kbira sodisfatt bis-segwitu tal-awtoritajiet

nazzjonali għad-deċiżjonijiet tiegħu dwar il-Fondi SIE.

Il-konsultazzjoni mmirata

26. l-Ombudsman staqsa lill-partijiet interessati dwar il-problemi ewlenin tad-drittijiet fundamentali li jinqalgħu meta l-politika ta' koeżjoni tal-UE tkun qed tiġi implimentata, x'inhuma l-kawżi u jekk qatt irrapportaw problemi bħal dawn lill-Kummissjoni. Hija staqsiet ukoll x'rwol jista' jkollha l-Kummissjoni fl-appoġġ tal-awtoritajiet nazzjonali biex jimplimentaw mekkaniżmi ta' rimedju li jiffunzjonaw tajjeb u jekk il-miżuri msemmija fit-tweġiba tal-Kummissjoni humiex xierqa biex jittrattaw problemi possibbli [18] .

27. Fuq nota ġenerali, ħafna minn dawk li wieġbu enfasizzaw il-kooperazzjoni tajba li kellhom l-NGOs mal-Kummissjoni matul il-perjodu ta' programmazzjoni 2007–2013 u l-fatt li pparteċipaw fl-abbozzar tal-qafas leġiżlattiv attwali.

28. Madankollu, abbażi tal-esperjenza tagħhom, dawk li wieġbu identifikaw għadd ta' problemi fl-implimentazzjoni nazzjonali tal-Fondi SIE:

(I) Diversi rispondenti rreferew għall-użu tal-Fondi SIE biex tinżamm jew tiġi estiża l-istituzzjonalizzazzjoni tat-tfal u tal-persuni b'diżabbiltà, bi ksur tal-Artikolu 9(9) tar-Regolament 1303/2013. Dawk li wieġbu indikaw l-abbużi rikorrenti u t-trattament ħażin li jseħħu f'istituzzjonijiet bħal dawn u li ġeneralment jiġu identifikati minn partijiet terzi, u mhux mill-awtoritajiet responsabbli.

(II) Dawk li wieġbu indikaw li kategoriji speċifiċi tal-popolazzjoni, bħall-persuni LGBTI [19] , il-persuni b'diżabbiltà jew il-komunitajiet Rom, spiss jiġu injorati fl-abbozzar ta' ftehimiet ta' sħubija jew ta' programmi operazzjonali.

(III) Wieħed mir-rispondenti rrefera għaż-żieda fl-ostakli għall-aċċess tal-assoċjazzjonijiet tan-nisa għall-Fondi SIE, minħabba restrizzjoni mhux raġonevoli tar-regoli rilevanti. Dawk li wieġbu argumentaw ukoll li ħafna mill-programmi li suppost irawmu l-integrazzjoni tan-nisa fil-fatt jinkoraġġixxu l-esklużjoni tagħhom, minħabba *"disinn fqir u implimentazzjoni aktar* fqira".

29. B'eċċezzjoni waħda, dawk li wieġbu għarfu li — billi rreferew għal ċerti drittijiet u inkluż il-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni applikabbli b'mod ġenerali — il-qafas leġiżlattiv il-ġdid huwa pass'il quddiem f'dak li għandu x'jaqsam mal-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali. Huma semmew ukoll il-prekundizzjonijiet u d-dispożizzjonijiet il-ġodda li jikkonċernaw il-ftehimiet ta' sħubija u l-arranġamenti għat-trattament tal-ilmenti. Il-monitoraġġ tal-konformità mal-prekundizzjonijiet applikabbli mill-bidu tal-proġetti huwa meqjus bħala ta' benefiċċju, fis-sens li jista' jirriżulta f'rispons aktar effettiv għad-diskriminazzjoni jew għall-ksur tad-drittijiet fundamentali. Barra minn hekk, il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-programmi skont l-Artikolu 29 tar-Regolament 1303/2013 [20] tista' tikkontribwixxi wkoll għall-prevenzjoni jew l-indirizzar ta' diffikultajiet li jistgħu jinqalgħu matul l-implimentazzjoni tal-programm.

30. Xi wħud minn dawk li wieġbu indikaw, madankollu, li dawn id-dispożizzjonijiet il-ġodda, li huma pjuttost wesgħin, ġew trasposti f'termini ġeneriċi ħafna fil-Ftehimiet ta' Sħubija. Flimkien ma' dak li ħafna kontributuri jqisu bħala l-interpretazzjoni ristretta tal-Kummissjoni tal-obbligi tagħha fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni, xi wħud iħossu li, fil-fatt, il-Kummissjoni tevita ħafna mill-obbligi tagħha skont il-liġi tal-UE f'dan il-qasam.

31. Xi wħud minn dawk li wieġbu argumentaw li l-problemi huma dovuti għal nuqqas ta' għarfien prattiku, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll f'dak tal-UE u għal obbligi ta' rappurtar eċċessivi u burokratiċi, aktar milli minħabba n-nuqqas ta' qafas legali xieraq. Il-fatt li l-Kummissjoni rari tagħmel żjarat fuq il-post biex tivverifika r-realtà tal-informazzjoni rrappurtata ma jtejjibx is-sitwazzjoni. Lanqas ma jintuża finanzjament sinifikanti għal azzjonijiet mhux tanġibbli, li r-riżultati tagħhom huma diffiċli biex jitkejlu u saħansitra aktar diffiċli li jiġu evalwati.

32. B'rabta ma' dan, xi kontributuri indikaw in-nuqqas ta' mekkaniżmu trasparenti li permezz tiegħu r-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili jistgħu jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar nuqqasijiet potenzjali fi proġetti ppjanati jew eżegwiti. Dan jista' jnaqqas l-ambitu għall-NGOs jew il-komunitajiet lokali li jirrappurtaw dawn il-każijiet lill-UE [21] u b'hekk inaqqas il-possibbiltajiet li l-Kummissjoni tidentifika l-problemi. Il-biċċa l-kbira ta' dawk li wieġbu identifikaw, sa ċertu punt, nuqqas ta' trasparenza fl-applikazzjoni, il-monitoraġġ u l-kontroll tal-Fondi SIE, u nuqqas mill-Kummissjoni li tagħmel disponibbli informazzjoni komprensiva u aċċessibbli fid-dominju pubbliku.

33. Fir-rigward tad-dispożizzjonijiet il-ġodda dwar it-trattament tal-ilmenti, xi wħud minn dawk li wieġbu ddubitaw jekk ir-rieda tal-Kummissjoni li xxerred il-prattika tajba, u li toffri assistenza teknika biex issolvi l-ilmenti, tkunx biżżejjed. Huma qalu li l-Istati Membri mhumiex obbligati li jaġixxu fuq kwalunkwe gwida li tirċievi mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni lanqas ma tassumi xi obbligu li twettaq funzjoni effettiva ta' monitoraġġ f'dan il-qasam. Jeżisti r-riskju li l-Istati Membri jistabbilixxu mekkaniżmi purament formali ta' ebda użu għall-vittmi ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem, bl-istess mod kif kienu jeżistu mekkaniżmi ta' rimedju ineffettivi matul il-perjodi ta' finanzjament preċedenti.

34. Wieħed mir-rispondenti ssuġġerixxa li l-qafas il-ġdid jista' fil-fatt jippermetti *lill-Kummissjoni "tabdika aktar ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tagħha stess* " fil-qasam tal-monitoraġġ. Filwaqt li fil-passat il-Kummissjoni kienet tal-anqas tikkunsidra li tibda proċedura ta' ksur, issa se tirreferi awtomatikament lill-vittmi lill-Istat Membru, li jingħata r-responsabbiltà unika li jinvestiga u jsolvi lmenti relatati mal-Fondi SIE. Il-Kummissjoni għandha wkoll id-diskrezzjoni dwar jekk titlobx jew le Stat Membru biex jirrapporta dwar is-segwitu ta' lment. Għalhekk, il-vittmi mhu se jkollhom l-ebda garanzija li l-każ individwali tagħhom se jiġi vvalutat kif xieraq u li se jingħataw rimedji fejn xieraq.

35. Fl-aħħar nett, xi rispondenti semmew li ma hemm l-ebda linji gwida ċari dwar meta l-Kummissjoni se tuża d-dritt tagħha li twettaq awditi fuq il-post, kif hija intitolata tagħmel skont l-Artikolu 75(2) tar-Regolament 1303/2013. Lanqas ma hemm indikazzjoni ta' x'inhi l-metodoloġija tal-awditjar tal-Kummissjoni u jekk il-konformità mad-drittijiet tal-bniedem hijiex se tiġi kkunsidrata. Bl-istess mod, għadu mhux ċar meta u kif il-Kummissjoni se tuża s-setgħat

tagħha biex, pereżempju, tirrikjedi li Stat Membru jieħu l-azzjoni meħtieġa biex jiżgura li s-sistemi ta' ġestjoni u kontroll tiegħu (inklużi l-arranġamenti għat-trattament tal-ilmenti) jiffunzjonaw jew jissospendu, jikkanċellaw jew jirkupraw il-pagamenti.

Il-valutazzjoni tal-Ombudsman

36. Il-firxa ta' opinjonijiet sottomessi fil-kuntest ta' din l-investigazzjoni fuq inizjattiva proprja tappoġġja l-pożizzjoni inizjali tal-Ombudsman li l-implimentazzjoni f'diversi livelli tal-politika ta' koeżjoni tal-UE hija kwistjoni taħraq, fejn is-sitwazzjonijiet rari jkunu suwed u bojod. Eżempju wieħed mogħti minn rispondent huwa b'mod partikolari li jgħid f'dan ir-rigward: Stat Membru uża l-Fondi SIE biex jirrinnova istituzzjoni kbira li tospita persuni b'diżabbiltà. Peress li l-Fondi SIE huma maħsuba biex jiffinanzjaw l-għeluq ta' tali istituzzjonijiet u t-tranżizzjoni għal għajxien ibbażat fil-komunità, l-Istat Membru kien manifestament tort u, wieħed jargumenta, il-Kummissjoni kellha tieħu miżuri. Madankollu, l-istituzzjoni inkwistjoni kienet fi stat pitiful u ċentri ġodda bbażati fil-komunità jieħdu żmien twil biex jibnu. Sadanittant, ma kienx xieraq li jintużaw il-Fondi SIE biex jittejbu l-kundizzjonijiet tal-għajxien tar-residenti? Kieku kien aktar uman li jħallu r-residenti isofru grim "illum" filwaqt li jistennew għall-prospett ta 'aħjar "għadira"?

37. l-għan ta' din l-inkjesta huwa li tara li l-Kummissjoni tagħmel kollox fis-setgħa tagħha biex tiżgura li l-fondi tal-UE ma jiffinanzjawx azzjonijiet li jiksru d-drittijiet fundamentali. Il-fatt li l-Kummissjoni mhijiex direttament responsabbli għall-ġestjoni tal-Fondi SIE qatt m'għandu jintuża bħala raġuni biex ma tittieħedx azzjoni jekk id-drittijiet fundamentali nkisru, jew hemm ir-riskju li jinkisru. Bl-applikazzjoni tad-drittijiet fundamentali li jinsabu fil-Karta bħala l-istandard minimu ta' protezzjoni, il-Kummissjoni tista' tindika lill-Istati Membri li se tieħu d-drittijiet fundamentali bis-serjetà meta tivvaluta l-attivitajiet tagħhom taħt il-politika ta' koeżjoni. Dan huwa l-ewwel pass meħtieġ biex jipperswadi lill-Istati Membri jieħdu bis-serjetà l-obbligi tagħhom skont il-Karta meta jkunu qed jimplimentaw il-liġi tal-UE. Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandha tfittex li tiddiswadi lill-Istati Membri, u tabilħaqq hija stess, milli jinjoraw il-ksur tad-drittijiet fundamentali minħabba li l-attività tal-Istat Membru inkwistjoni ma titwettaqx matul *"l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE"* .

38. Fir-rigward ta' liema azzjonijiet tal-Istati Membri jinvolvu l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE, il-Qorti tal-Ġustizzja reċentement qalet [22] li Kumitat ta' Monitoraġġ nazzjonali li jissorvelja l-programmi operattivi qed jimplimenta l-liġi tal-UE meta tfassal gwida għall-assistenza tal-applikanti għall-għotjiet. Biex tasal għal din il-konklużjoni, il-Qorti qieset li (i) il-ħolqien tal-Kumitat kien meħtieġ mil-liġi tal-UE, għalkemm aġixxa fi ħdan il-qafas istituzzjonali, legali u finanzjarju ta' Stat Membru; (II) il-miżuri kollha maħsuba biex jappoġġjaw il-programm operattiv, inkluż id-dokument adottat mill-Kumitat, kellhom jikkonformaw mar-regolamenti rilevanti tal-UE.

39. Fuq il-bażi ta' dawn l-indikazzjonijiet ċari mill-Qorti, li huma differenti mill-kriterji ġeneriċi li kienet ipprovdiet qabel biex tiddistingwi ż-żewġ kategoriji ta' azzjonijiet, l-Ombudsman iqis li l-**biċċa l-kbira tal-azzjonijiet tal-Istati Membri, jekk mhux kollha, li jinqalgħu fil-kuntest ta' programmi ffinanzjati taħt il-politika ta' koeżjoni tal-UE jinvolvu l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE** . Dan għaliex il-maġġoranza l-kbira tal-obbligi ewlenin tal-Istati Membri huma definiti

fid-dettall fir-Regolament 1303/2013 (u Regolamenti rilevanti oħra) u huma soġġetti għar-regoli u l-prinċipji stabbiliti fih, li minnhom ma jistgħux jitbiegħdu b'mod validu.

40. Pereżempju, il-Ftehimiet ta' Sħubija huma definiti fil-punt 20 tal-Artikolu 2 tar-Regolament 1303/2013; il-proċedura għat-tfassil tagħhom hija deskritta fid-dettall fl-Artikolu 14; il-kontenut tagħhom huwa stabbilit fl-Artikolu 15; il-kriterji għall-għażla tal-imsieħba u l-involviment tagħhom fil-programm huma definiti b'mod ċar fl-Artikolu 5; il-kodiċi ta' kondotta għall-istabbiliment ta' sħubijiet bħal dawn jiġi adottat mill-Kummissjoni permezz ta' att delegat; u l-Ftehimiet ta' Sħubija huma soġġetti għall-approvazzjoni mill-Kummissjoni. Għalhekk huwa diffiċli li wieħed jifhem kif Stat Membru jista' jitqies li qed jagħmel xi ħaġa oħra għajr l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE meta jabbozza Ftehim ta' Sħubija, jew meta jadotta programm operazzjonali "f' *konformità* mar-[Regolament 1303/2013] *u r-regoli speċifiċi għall-* Fondi" [23] , filwaqt li jiżgura li jkun fih l-elementi meħtieġa f'dak ir-Regolament kollu, b'mod partikolari fl-Artikolu 96. Biex nieħdu eżempju wieħed tal-aħħar, il-valutazzjoni u l-għażla tal-prekundizzjonijiet applikabbli mill-Istati Membri hija soġġetta għal gwida dettaljata fl-Artikolu 19 tar-Regolament 1303/2013. Marbuta b'ħafna rekwiżiti ċari u dettaljati imposti mil-liġi tal-UE, l-għażla ta' Stat Membru ta' prekundizzjonijiet applikabbli, li barra minn hekk hija soġġetta għall-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-konsistenza u l-adegwatezza, x'aktarx tkun teħtieġ " *grad ta' konnessjoni [mal-liġi tal* -UE]'il *fuq u lil hinn mill-kwistjonijiet koperti li jkunu relatati mill-qrib jew waħda minn dawk il-kwistjonijiet li jkollha impatt indirett fuq l-ieħor* " [24] .

41. F'każijiet bħal dawn, il-Karta għandha titqies bħala l-istandard li miegħu għandhom jikkonformaw l-azzjonijiet tal-Istati Membri, kemm jekk id-drittijiet fundamentali inkwistjoni huma speċifikament imsemmija fir-Regolament 1303/2013 — l-ugwaljanza bejn is-sessi, id-diżabilità — jew le — id-drittijiet soċjali, id-dritt li wieħed jinstema', id-drittijiet tal-anzjani, eċċ.

42. Għal dawk il-ftit sitwazzjonijiet li fihom l-azzjonijiet tal-Istati Membri fir-rigward tal-finanzjament ta' koeżjoni ma jikkostitwixxux l-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE, xorta għandu jkun possibbli għall-Kummissjoni li tuża l-influwenza tagħha sabiex tippromwovi r-rispett għall-Karta. **Il-Kummissjoni hija obbligata tirrispetta l-Karta fl-intier tagħha, fl-attivitajiet kollha tagħha, inkluż fid-distribuzzjoni u l-monitoraġġ tal-Fondi SIE.** Il-Kummissjoni għandha tinterpreta d-drittijiet tagħha skont il-politika ta' koeżjoni fid-dawl tal-obbligi tagħha skont il-Karta, li l-prinċipji tagħha għandhom jinftiehmu bħala li jikkomplementaw id-dispożizzjonijiet tar-Regolament 1303/2013. Għalhekk, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-azzjonijiet kollha tal-Istati Membri, li huma ffinanzjati taħt il-politika ta' koeżjoni tal-UE, għandhom jirrispettaw il-prinċipji tad-drittijiet fundamentali kemm jekk, strettament jew le, ikunu azzjonijiet meħuda fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE.

43. Għandhom isiru żewġ kummenti f'dan il-kuntest.

44. Min-naħa l-waħda, l-Ombudsman ma jaqbilx mad-dikjarazzjoni tal-Kummissjoni li ma setgħetx tagħmel l-approvazzjoni tal-Ftehimiet ta' Sħubija kondizzjonali fuq l-inklużjoni ta' klawżola li tistipula r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem. Kuntrarjament għall-argument tal-Kummissjoni, l-Artikolu 15 tar-Regolament 1303/2013 ma jelenkax b'mod eżawrjenti l-elementi li għandhom jidhru f'tali Ftehim. Hija sempliċement tistabbilixxi r-rekwiżiti minimi,

"inkluż " lista mhux eżawrjenti ta' elementi obbligatorji. Xejn ma jipprekludi lill-Kummissjoni milli żżid l-osservanza tal-Karta b'mod ġenerali fost dawk ir-rekwiżiti.

45. Min-naħa l-oħra, il-Kummissjoni għandha tinterpreta bl-aktar mod wiesa' possibbli d-dispożizzjonijiet tar-Regolament li jirreferu speċifikament għad-drittijiet fundamentali rikonoxxuti mill-Karta. Ma għandu jkun permess l-ebda ksur ta' dawk id-dispożizzjonijiet, tkun xi tkun il-forma tagħhom jew il-livell li fih iseħħ.

46. Fil-qosor, dan kollu jasal għall-fatt li l-Kummissjoni m'għandhiex **tħalli lilha nnifisha tiffinanzja, bil-flus tal-UE, azzjonijiet li mhumiex konformi mal-ogħla valuri tal-Unjoni, jiġifieri, id-drittijiet, il-libertajiet u l-prinċipji rikonoxxuti mill-Karta** . Il-Kummissjoni regolarment tissuġġetta l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, li mhumiex marbuta bil-Karta, għal klawżola dwar ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem. l-istandard meħtieġ mill-Istati Membri jeħtieġ li jkun ogħla b'mod sinifikanti.

47. l-inkjesta fuq inizjattiva proprja tal-Ombudsman involviet diversi kategoriji ta' partijiet interessati — il-Kummissjoni, l-ombudsmen nazzjonali, il-NGOs u l-Pjattaforma tal-Aġenzija għad-Drittijiet Fundamentali għas-soċjetà ċivili. l-Ombudsman temmen li l-konsultazzjoni tagħha ma' dawn il-partijiet interessati tipprovdi ħarsa ġenerali solida lejn il-kwistjonijiet rilevanti. Fuq din il-bażi, għalhekk, l-Ombudsman tagħlaq l-investigazzjoni fuq inizjattiva proprja tagħha u tirringrazzja lill-partijiet kollha involuti għall-feedback onest, kostruttiv u siewi tagħhom. Huwa fuq il-bażi ta' dan ir-rispons li l-Ombudsman jipproponi l-linji gwida li ġejjin għal titjib lill-Kummissjoni.

Il-linji gwida tal-Ombudsman għal titjib

48. Il-Kummissjoni għandha:

(I) Jiddefinixxu b'mod proattiv, billi japplikaw il-kriterji stabbiliti mill-Qorti tal-Ġustizzja, liema mill-azzjonijiet tal-Istati Membri fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni tal-UE huma mifhuma li jimplimentaw id-dritt tal-UE [25] **u japplikaw għal dawk l-azzjonijiet l-aktar standard strett ta' skrutinju f'termini ta' konformità mal-Karta.**

Fl-identifikazzjoni ta' azzjonijiet li jimplimentaw il-liġi tal-UE, il-Kummissjoni għandha żżomm f'moħħha l-ħtieġa identifikata mill-Qorti tal-Ġustizzja " *biex tevita sitwazzjoni fejn il-livell ta' protezzjoni tad-drittijiet fundamentali jvarja skont il-liġi nazzjonali involuta (...)* " [26] .

(II) Tuża kull mezz għad-dispożizzjoni tagħha biex tqajjem kuxjenza dwar il-fatt li l-Karta tapplika għal kull Stat Membru azzjoni meħuda fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE.

Il-gwida proposta mill-Kummissjoni għall-Istati Membri hija punt tat-tluq eċċellenti. Il-gwida għandha tinkludi referenza ċara għar-rekwiżit li jiġu rispettati bis-sħiħ id-dispożizzjonijiet tal-Karta fit-tħejjija, l-evalwazzjoni u l-implimentazzjoni ta' programmi kofinanzjati mill-Fondi ESI. Il-Kummissjoni tista' tinkludi fil-gwida eżempji ta' azzjonijiet li jittieħdu fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE, kif deskritt hawn fuq.

Barra minn hekk, permezz tal-kanali ta' kooperazzjoni politika u amministrattiva tagħha mal-Istati Membri, il-Kummissjoni għandha tinkoraġġixxi b'mod attiv, bħala prattika tajba, l-applikazzjoni tal-istandards tal-Karta fl-azzjoni tal-Istati Membri kollha fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni tal-UE.

(III) Tiffoka l-gwida, l-appoġġ u l-isforzi ta' infurzar tagħha fuq miżuri preventivi, biex tiżgura li l-Istati Membri jikkonformaw mal-Karta mill-bidu nett.

Anki meta r-rimedji jkunu effettivi, min-natura tagħhom stess jiġu meta l-ħsara tkun diġà saret. Meta r-rimedji ma jkunux effettivi u l-Kummissjoni tagħżel li timponi penali ekonomiċi fuq l-Istati Membri, dan mhux biss jonqos milli jiżgura rimedju għall-vittmi ta' ksur tad-drittijiet fundamentali iżda jista' saħansitra jaggrava s-sitwazzjoni tagħhom. Filwaqt li l-enfasi l-ġdida fuq il-monitoraġġ u l-arranġamenti għat-trattament tal-ilmenti hija milqugħa, l-ewwel nett għandha ssir aktar enfasi fuq l-evitar tal-ħsara.

Pereżempju, skont l-Artikolu 19(4) tar-Regolament 1303/2013, il-Kummissjoni hija involuta fl-għażla ta' prekundizzjonijiet applikabbli relatati mal-objettivi speċifiċi ta' prijorità tal-programm nazzjonali. Il-Kummissjoni għandha tagħmel użu sistematiku minn din il-prerogattiva biex tippromwovi l-inklużjoni ta' prekundizzjonijiet relatati mad-drittijiet fundamentali kull meta dawn ikunu applikabbli. Kif semmew xi wħud minn dawk li wieġbu, jista' jkun hemm każijiet fejn hemm nuqqas ta' għarfien dwar kwistjonijiet bħal dawn fil-livell nazzjonali, u għalhekk il-Kummissjoni għandha tappoġġja lill-Istati Membri fl-għażla tal-prekundizzjonijiet it-tajba.

Jeħtieġ ukoll li l-Kummissjoni żżomm f'moħħha li l-Artikolu 7 tar-Regolament 1303/2013 jobbliga mhux biss lill-Istati Membri iżda wkoll lill-Kummissjoni biex " *jipprevjenu kwalunkwe diskriminazzjoni...* " fit-tħejjija u l-implimentazzjoni tal-programmi.

Diversi kontributuri enfasizzaw l-importanza tal-mekkaniżmi ta' monitoraġġ, it-taħriġ, l-assistenza teknika u t-tisħiħ tal-kapaċità amministrattiva tal-Istati Membri sabiex jiġi evitat li jseħħ ksur tad-drittijiet fundamentali. l-Ombudsman iqis li l-Kummissjoni għandha tiffoka t-taħriġ, l-assistenza teknika u l-isforzi tagħha għall-bini tal-kapaċità fuq l-Istati Membri li, abbażi tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni, għandhom rekord inqas pożittiv ta' konformità mad-drittijiet fundamentali fl-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni tal-UE [27] .

Żvilupp pożittiv li jistħoqqlu jiġi mfaħħar huwa li fil-Gwida tagħha għall-Istati Membri dwar il-proċedura ta' Deżinjazzjoni [28] , li fiha listi ta' kontroll għall-ħatra ta' awtoritajiet ta' ċertifikazzjoni u ta' ġestjoni u korpi intermedji, il-Kummissjoni inkludiet punti speċifiċi rigward l-eżistenza ta' proċeduri adegwati fl-istadju tal-għażla biex tiġi żgurata l-konformità ma' ċerti politiki tal-UE (nondiskriminazzjoni, promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, aċċessibbiltà għal persuni b'diżabilità) [29] . Il-lista ta' kontroll teħtieġ ukoll deskrizzjoni, fejn applikabbli, tal-arranġamenti tal-Istat Membru għall-eżami tal-ilmenti fir-rigward kemm tal-awtorità ta' ċertifikazzjoni [30] kif ukoll tal-awtorità ta' ġestjoni [31] .

(IV) Tinkludi, fil-valutazzjoni tagħha tas-suċċess tal-programmi u l-azzjonijiet iffinanzjati

permezz tal-Fondi SIE, kunsiderazzjoni ta' kif dawn ikkontribwew għall-promozzjoni tar-rispett għad-drittijiet fundamentali minquxa fil-Karta.

Xi kontributuri ssuġġerew li, minbarra li jiġi żgurat li d-drittijiet fundamentali jiġu rispettati matul l-implimentazzjoni tal-Fondi SIE, ikun utli għall-Kummissjoni li tivvaluta sa liema punt l-użu tal-Fondi SIE saħħaħ l-għarfien u r-rispett għad-drittijiet fundamentali msemmija speċifikament fir-Regolament 1303/2013 u wkoll ta' drittijiet oħra tal-Karta. Il-Kummissjoni tista' tippromwovi l-adozzjoni ta' indikaturi adegwati tal-ugwaljanza u tad-drittijiet fundamentali u abbozzi ta' listi ta' kontroll biex tevalwa l-użu tal-fondi għall-promozzjoni tad-drittijiet fundamentali u n-nondiskriminazzjoni f'sens usa'.

(V) Japplikaw b'mod strett u mingħajr eċċezzjoni l-obbligu li jivverifikaw li s-sistemi ta' ġestjoni u kontroll, inklużi l-arranġamenti għat-trattament tal-ilmenti, ikunu adegwati u effiċjenti, li jibqgħu sakemm il-programmi jiġu implimentati u li d-dgħufijiet jiġu kkoreġuti kif xieraq. Dan jinkludi r-rekwiżit sistematiku li l-Istati Membri jinfurmaw lill-Kummissjoni bir-riżultati tal-ilmenti kollha li jikkonċernaw il-Fondi SIE, kemm jekk inizjalment ġew ippreżentati lill-Kummissjoni kif ukoll jekk le.

Fi kliem wieħed mir-rispondent, bħala awtorità responsabbli għall-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE, il-Kummissjoni għandha rwol x'taqdi fl-appoġġ tal-Istati Membri, iżda wkoll billi tobbligahom jimplimentaw sistemi effettivi ta' lmenti u ta' rimedju li jiffunzjonaw tajjeb. Dan huwa aktar u aktar importanti meta wieħed iqis li, fin-nuqqas ta' mekkaniżmu ta' rimedju effettiv fil-livell nazzjonali, il-Kummissjoni ma għandhiex, u x'aktarx ma tiksebx fil-futur, kwalunkwe kompetenza li tippermettilha tipprovdi rimedju individwali għall-vittmi ta' abbużi tad-drittijiet fundamentali. Fi kliem ieħor, l-infurzar strett u bla waqfien mill-Kummissjoni tal-prerogattivi superviżorji tagħha huwa l-unika garanzija għal dawn il-vittmi [32] .

l-Artikolu 75(1) tar-Regolament 1303/2013 jirrikjedi li l-Kummissjoni " *tissodisfa ruħha"* li s-sistemi tal-ilmenti u tar-rimedju jikkonformaw mar-Regolament u mar-regoli speċifiċi għall-Fondi. Il-gwida li l-Kummissjoni biħsiebha tipprovdi lill-Istati Membri għandha tiddefinixxi dak li l-Kummissjoni tifhem permezz ta' mekkaniżmu ta' rimedju effettiv u, bl-istess importanza, liema mekkaniżmi huma meqjusa ineffettivi jew purament formali. Il-gwida għandha tinkludi indikazzjonijiet ċari dwar meta se jiġu attivati l-proċessi ta' monitoraġġ, liema kriterji se jiġu applikati, u liema miżuri se jiġu adottati bħala riżultat, biex b'hekk jiġu żgurati t-trasparenza u ċ-ċertezza legali.

Bl-istess mod, l-Artikolu 75(2) u (3) jagħti s-setgħa lill-Kummissjoni li twettaq kontrolli fuq il-post u li tirrikjedi li Stat Membru jieħu l-azzjonijiet meħtieġa. l-Ombudsman jikkondividi l-fehma ta' xi wħud minn dawk li wieġbu li ż-żjarat fuq il-post jeħtieġ li jkunu aktar frekwenti u bir-reqqa, peress li f'ħafna każijiet jikkostitwixxu l-uniku mezz reali biex tiġi vverifikata s-sitwazzjoni fuq il-post. Il-persunal tal-Kummissjoni li jaħdem fir-rappreżentanzi tagħha fl-Istati Membri jista' jikkontribwixxi għal dan il-kompitu.

Barra minn hekk, ir-riċeviment ta' informazzjoni sistematika mill-Istati Membri dwar ir-riżultati tal-ilmenti relatati mal-Fondi SIE se jippermetti lill-Kummissjoni jkollha stampa sħiħa

tas-sitwazzjoni tat-trattament tal-ilmenti u l-effettività tal-arranġamenti rilevanti f'kull ħin u fl-Istati Membri kollha, u tidentifika anomaliji fil-ħin.

(VI) Tapplika b'mod strett u konsistenti l-prerogattivi tagħha ta' sanzjonar meta l-kundizzjonalitajiet ex ante (prekundizzjonijiet) applikabbli ma jiġux rispettati sal-iskadenzi.

l-Artikolu 19(2) tar-Regolament 1303/2013 jiddikjara li l- **prekundizzjonijiet** applikabbli għandhom jiġu ssodisfati sal-31 ta' Jannar 2016, u b'hekk jiġi stabbilit rekwiżit ċar u inkundizzjonat biex jinkiseb riżultat speċifiku. l-Artikolu 19(5), min-naħa tiegħu, jagħti s-setgħa lill-Kummissjoni li tissospendi l-pagamenti interim jekk l **-azzjonijiet biex jiġu ssodisfati l-prekundizzjonijiet** ma jkunux ittieħdu sa dik l-iskadenza. Il-Kummissjoni għandha tinterpreta b'mod strett ħafna kwalunkwe eċċezzjoni invokata mill-Istati Membri talli ma laħqux l-għan. Dan jevita sitwazzjoni fejn azzjonijiet purament formali, li bilkemm jikkontribwixxu għat-twettiq tal-prekundizzjonijiet, jiġu invokati bħala difiża mill-Istati Membri.

(VII) Tikkunsidra li żżomm, minbarra s-sistema l-ġdida tat-trattament tal-ilmenti, il-prattika li jinbdew proċedimenti ta' ksur kontra Stat Membru jekk l-azzjonijiet tiegħu fil-qafas tal-politika ta' koeżjoni jammontaw għal ksur tal-liġi tal-UE, inkluża l-Karta.

Il-biża' li l-finanzjament jiġi kkanċellat jew irkuprat permezz ta' korrezzjonijiet finanzjarji u li l-pagamenti interim jiġu sospiżi x'aktarx li tikkostitwixxi deterrent effettiv fir-rigward ta' ksur ċar ta' dispożizzjonijiet speċifiċi tar-Regolament 1303/2013 u l-Ftehimiet ta' Sħubija. Madankollu, il-proċedimenti ta' ksur jagħtu lill-Kummissjoni marġni usa' ta' negozjar u setgħa ta' persważjoni biex tindirizza ksur mifrux tad-drittijiet fundamentali li jista' jmur lil hinn mill-implimentazzjoni tal-politika ta' koeżjoni bħala tali [33] . Barra minn hekk, dikjarazzjoni ta' ksur mill-Qorti tal-Ġustizzja hija argument b'saħħtu għaċ-ċittadini biex jitolbu kumpens għal kwalunkwe dannu li setgħu sofrew quddiem il-qrati nazzjonali.

Il-Kummissjoni tista' għalhekk tuża d-diskrezzjoni tagħha fl-għażla ta' proċedura fuq oħra bl-għan li tipproteġi aħjar id-drittijiet fundamentali taċ-ċittadini.

(VIII) Il-ħolqien ta' qafas ċar u trasparenti li fih is-soċjetà ċivili tista' tikkontribwixxi għar-rwol superviżorju tal-Kummissjoni, flimkien mal-gruppi ta' ħidma u l-kumitati eżistenti.

Sabiex is-soċjetà ċivili tiġi mħeġġa timmonitorja l-implimentazzjoni tal-Fondi SIE, il-Kummissjoni jenħtieġ li tniedi pjattaforma online fejn is-soċjetà ċivili, b'mod partikolari organizzazzjonijiet żgħar li ma jiġux f'kuntatt faċilment mal-Kummissjoni, tkun tista' tirrapporta abbużi ta' ksur tal-Fondi u tal-Karta u tressaq ilmenti u rapporti paralleli [34] dwar il-mekkaniżmi għat-trattament tal-ilmenti u l-konformità tal-Istati Membri mal-Kodiċi ta' Kondotta Ewropew dwar is-Sħubija. Il-Kummissjoni tista' tikkunsidra wkoll li tistabbilixxi gruppi ta' ħidma mħallta dwar suġġetti speċifiċi magħmula minn rappreżentanti tal-Kummissjoni, l-Istati Membri u s-soċjetà ċivili [35] ; u tinforma b'mod sistematiku lill-persuni u l-organizzazzjonijiet li qajmu l-allarm dwar is-sejbiet u s-segwitu finali tal-Kummissjoni.

Barra minn hekk, kif issuġġerew xi wħud minn dawk li wieġbu, il-Kummissjoni għandha tippubblika dokumenti li jistabbilixxu d-dettalji tar-rwol ta' monitoraġġ tagħha fuq il-mekkaniżmi nazzjonali u tirrilaxxa informazzjoni komprensiva u dettaljata dwar il-miżuri kollha ta' monitoraġġ meħuda s'issa fir-rigward tal-Fondi SIE u d-drittijiet fundamentali.

Emily O'Reilly

Strasburgu, 11/05/2015

[1] l-Artikolu 174 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jipprovdi kif ġej: " *1. Sabiex tippromwovi l-iżvilupp armonjuż tagħha inġenerali, l-Unjoni għandha tiżviluppa u ssegwi l-azzjonijiet tagħha li jwasslu għat-tisħiħ tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tagħha. 2. B'mod partikolari, l-Unjoni għandu jkollha l-għan li tnaqqas id-disparitajiet bejn il-livelli ta' żvilupp tar-reġjuni varji u r-ritard ta' dawk ir-reġjuni li huma inqas favoriti. 3. għandha tingħata attenzjoni partikolari lil żoni rurali, żoni milquta minn transizzjoni industrijali, u reġjuni li jbatu minn żvantaġġi naturali jew demografiċi gravi u permanenti [...]* "

[2] Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (ĠU 2013, L 347, p. 320).

[3] Fin-nuqqas ta' raġunijiet speċifiċi li fuqhom il-Kummissjoni tista' tintervjeni, l-ebda wieħed minn dawn l-ilmenti ma rriżulta f'eżitu sostantiv.

[4] Disponibbli fuq:
http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/54419/html.bookmark
[Link]

[5] In-Netwerk jinkludi l-ombudsmen nazzjonali u reġjonali u korpi simili tal-Istati Membri tal-UE, il-pajjiżi kandidati għas-sħubija fl-UE, u pajjiżi oħra taż-Żona Ekonomika Ewropea, kif ukoll l-Ombudsman Ewropew u l-Kumitat għall-Petizzjonijiet tal-Parlament Ewropew.

[6] Disponibbli fuq:
http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58451/html.bookmark
[Link]

[7] It-tweġibiet ġew mill-Uffiċċji tal-Ombudsman Federali tal-Belġju, l-Ombudsmen Bulgaru, Finlandiż u Portugiż.

[8] Il-mistoqsijiet ta’ konsultazzjoni huma disponibbli fuq:
http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/59264/html.bookmark
[Link]

[9] Il-FRP bagħtet it-tweġibiet mibgħuta mis-settur tan-Nisa fl-Irlanda ta’ Fuq, l-ILGA Europe, iċ-Ċentru Ewropew għad-Drittijiet tar-Rom, il-Pjattaforma Soċjali, il-Forum Ewropew dwar id-Diżabilità, l-Alleanza LGBT Ungeriża u kontribut anonimu.

[10] Id-definizzjoni 33 fl-Artikolu 2 tar-Regolament 1303/2013 tiddefinixxi kundizzjonalità ex ante applikabbli bħala “ *fattur kritiku konkret u preċiżament definit minn qabel, li huwa prerekwiżit għal, u għandu rabta diretta u ġenwina ma’, u impatt dirett fuq, il-kisba effettiva u effiċjenti ta’ objettiv speċifiku għal prijorità ta’ investiment jew prijorità tal-Unjoni.* ”

[11] Ftehim ta’ Sħubija huwa dokument obbligatorju “ *ippreparat minn Stat Membru bl-involviment ta’ sħab... li jistabbilixxi l-istrateġija, il-prijoritajiet u l-arranġamenti ta’ dak l-Istat Membru għall-użu tal-Fondi ESI b’mod effettiv u effiċjenti... u li huwa approvat mill-Kummissjoni wara valutazzjoni u djalogu mal-Istat Membru kkonċernat* ”.

[12] Ir-Regolament ta’ Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 240/2014 tas-7 ta’ Jannar 2014 dwar il-kodiċi tal-kondotta Ewropea dwar sħubija fil-qafas tal-Fondi Strutturali u ta’ Investiment Ewropej. ĠU 2014, L74, p. 1.

[13] Il-Programmi Operazzjonali huma pjanijiet dettaljati li fihom l-Istati Membri jistabbilixxu kif se jintefqu l-flus mill-Fondi SIE matul il-perjodu ta’ programmazzjoni.

[14] Parti II tal-Anness XI tar-Regolament 1303/2013.

[15] L -Artikolu 96(7)(b).

[16] L -Artikolu 125(3)(ii).

[17] L -Artikoli 83, 142 u 144 tar-Regolament 1303/2013, rispettivament.

[18] L-inkjesta fuq inizjattiva proprja ma tikkonċernax il-kondotta tal-amministrazzjonijiet nazzjonali. Konsegwentement, l-argumenti ta’ dawk li wieġbu dwar l-allegata amministrazzjoni ħażina fil-livell nazzjonali se jissemmew biss sa fejn ikun meħtieġ biex tiġi vvalutata l-imġiba tal-Kummissjoni. Barra minn hekk, l-ambitu ta’ din l-inkjesta fuq inizjattiva proprja huwa li tidentifika l-mezzi li bihom il-Kummissjoni tista’ tiżgura l-konformità mal-Karta għall-perjodu 2014–2020. l-argumenti relatati mal-passat se jiġu indirizzati biss sal-punt li jkunu rilevanti wkoll għall-futur.

[19] “LGBTI” tfisser leżbjani, gay, bisesswali, transġeneru u intersesswali.

[20] “ *Il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-konsistenza tal-programmi ma’ dan ir-Regolament u mar-regoli speċifiċi għall-Fondi, il-kontribuzzjoni effettiva tagħhom għall-objettivi tematiċi*

magħżula u għall-prijoritajiet tal-Unjoni speċifiċi għal kull Fond ESI, kif ukoll il-konsistenza mal-Ftehim ta' Sħubija [...] "

[21] Żewġ NGOs semmew il-każ ta' viċinat segregat ippjanat għar-Rom, irreklamat pubblikament bħala li jibbenefika mill-Fondi SIE. Filwaqt li l-Kummissjoni kienet riċettiva u reattiva għall-informazzjoni li rċeviet mingħand l-NGOs u ddikjarat li s-saldu ppjanat imur kontra l-prinċipji tal-Fondi, hija ma ħaditx pożizzjoni pubblika " *deċisiva u trasparenti* " u l-inċertezza dwar jekk is-saldu hux se jinbena u/jew jiġi ffinanzjat mill-Fondi SIE. Barra minn hekk, iż-żewġ NGOs iqisu li mhuwiex ċar biżżejjed lil min u b'liema mezzi għandhom jirrapportaw każijiet bħal dawn. Mhux dejjem ikun hemm rispons dwar l-eżitu ta' kwalunkwe investigazzjoni mill-Kummissjoni.

[22] Is-Sentenza tal-Qorti tas-17 ta' Settembru 2014, il-Kawża C-562/12 , *Liivimaa Lihaveis vs Eesti- Läti* , il-paragrafi 64 u 65.

[23] L -Artikolu 4(4) tar-Regolament 1303/2013.

[24] Kawża C-562/12, *Liivimaa Lihaveis v Eesti- Läti* , paragrafu 62.

[25] Meta wieħed iżomm f'moħħu li l-maġġoranza l-kbira tal-azzjonijiet tal-Istati Membri, meħuda fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni tal-UE, ser ikunu azzjonijiet meħuda fl-implimentazzjoni tal-liġi tal-UE.

[26] Is-Sentenza tal-Qorti tal-10 ta' Lulju 2014, il-kawża C-198/13 *Hernández u oħrajn v. Spanja* , il-para. 47.

[27] L -Artikolu 58 tar-Regolament 1303/2013 jagħti s-setgħa lill-Kummissjoni biex tieħu l-inizjattiva fl-għoti ta' assistenza teknika.

[28] http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_ms_designation_en.pdf [Link]. Il-Gwida ġiet adottata wara li l-Kummissjoni wieġbet għall-mistoqsijiet tal-Ombudsman.

[29] Punti 2.2.3.6, 3.4 u 3.12.

[30] Punt 3.2.2.4.

[31] Punt 2.2.3.16.

[32] Xi wħud minn dawk li wieġbu ssuġġerew li l-Kummissjoni għandha toħloq mekkaniżmu fil-livell tal-UE biex tipprovdi rimedju f'każijiet individwali.

[33] Xi rispondenti laqgħu d-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tniedi proċedimenti ta' ksur kontra r-Repubblika Ċeka għal diskriminazzjoni kontra l-popolazzjoni Rom fil-qasam tal-edukazzjoni, sitwazzjoni li, fil-fehma tagħhom, kienet tkun aktar diffiċli biex tiġi indirizzata fil-kuntest

tal-politika ta’ koeżjoni biss.

[34] Ir -rapporti paralleli huma rapporti tal-NGOs li jissupplimentaw jew jippreżentaw informazzjoni alternattiva għar-rapporti uffiċjali perjodiċi li l-Istat Membru huwa meħtieġ li jissottometti.

[35] Diversi rispondenti indikaw il-modi mhux ċari li bihom l-organizzazzjonijiet, b’mod partikolari dawk żgħar b’riżorsi limitati, jistgħu jaċċessaw u jinteraġixxu mal-Kummissjoni meta jsiru konxji tal-problemi fil-livell nazzjonali. Każ ta’ kooperazzjoni parzjalment produttiva ġie rrappurtat fir-rigward tal-kostruzzjoni ppjanata, f’Napli, ta’ viċinat segregat għall-persuni Rom li l-awtoritajiet kellhom l-intenzjoni jiffinanzjaw bil-Fondi SIE. It-twissija bikrija tas-soċjetà ċivili ppermettiet lill-Kummissjoni tiddikjara mill-bidu nett li l-azzjoni ppjanata ma kinitx konformi mar-regoli applikabbli. Madankollu, il-Kummissjoni għadha ma ħadet l-ebda azzjoni pubblika.